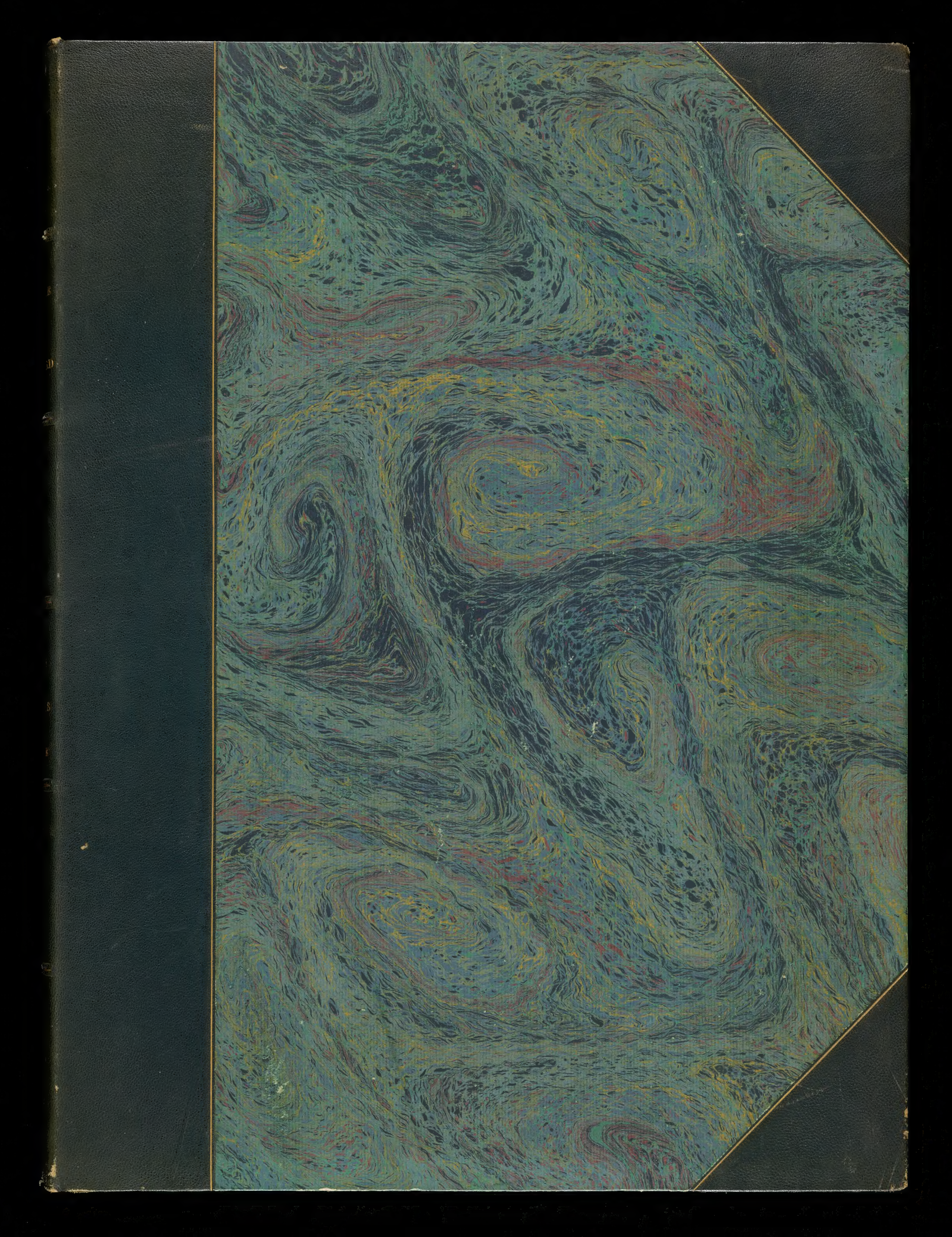
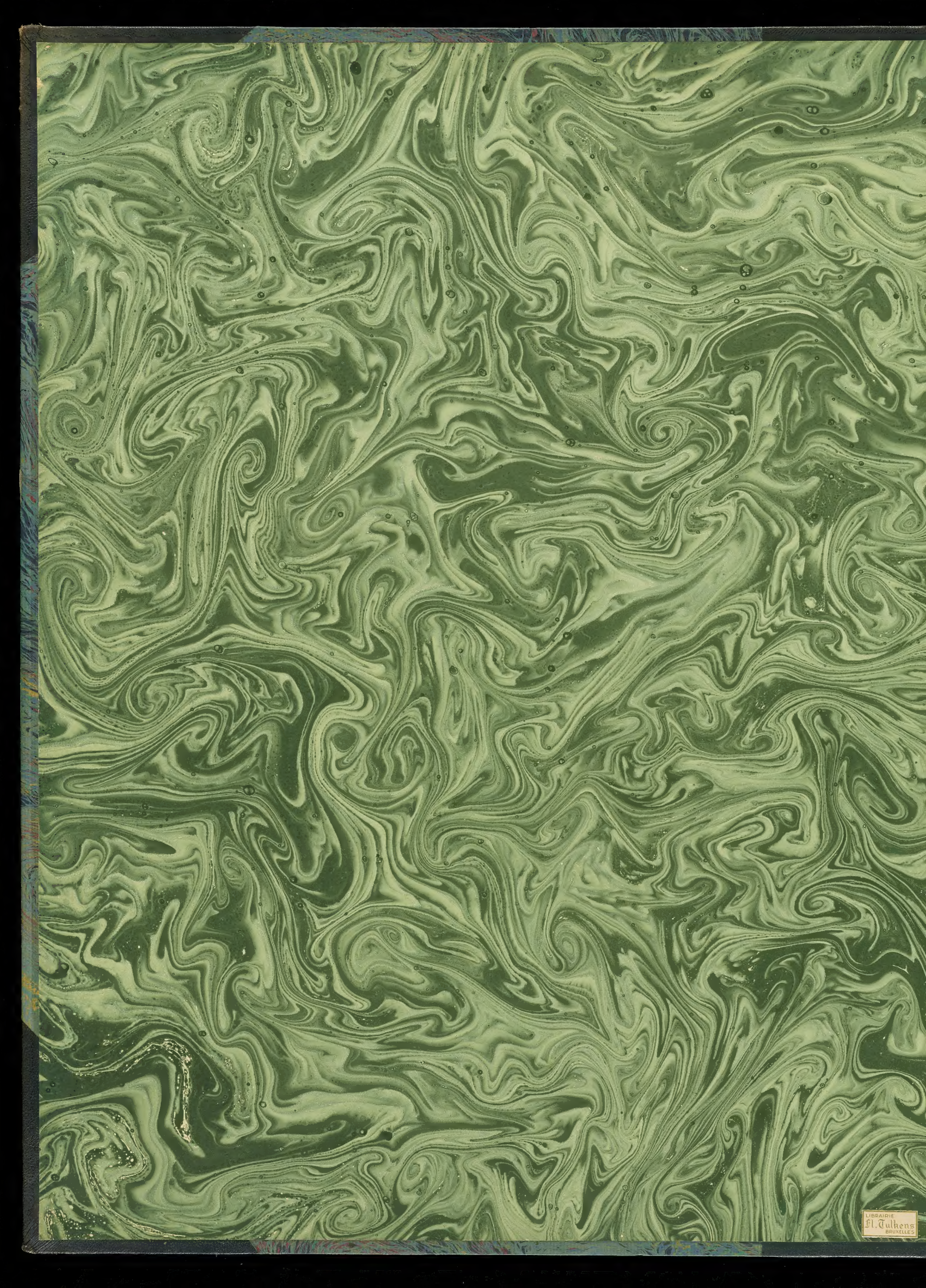
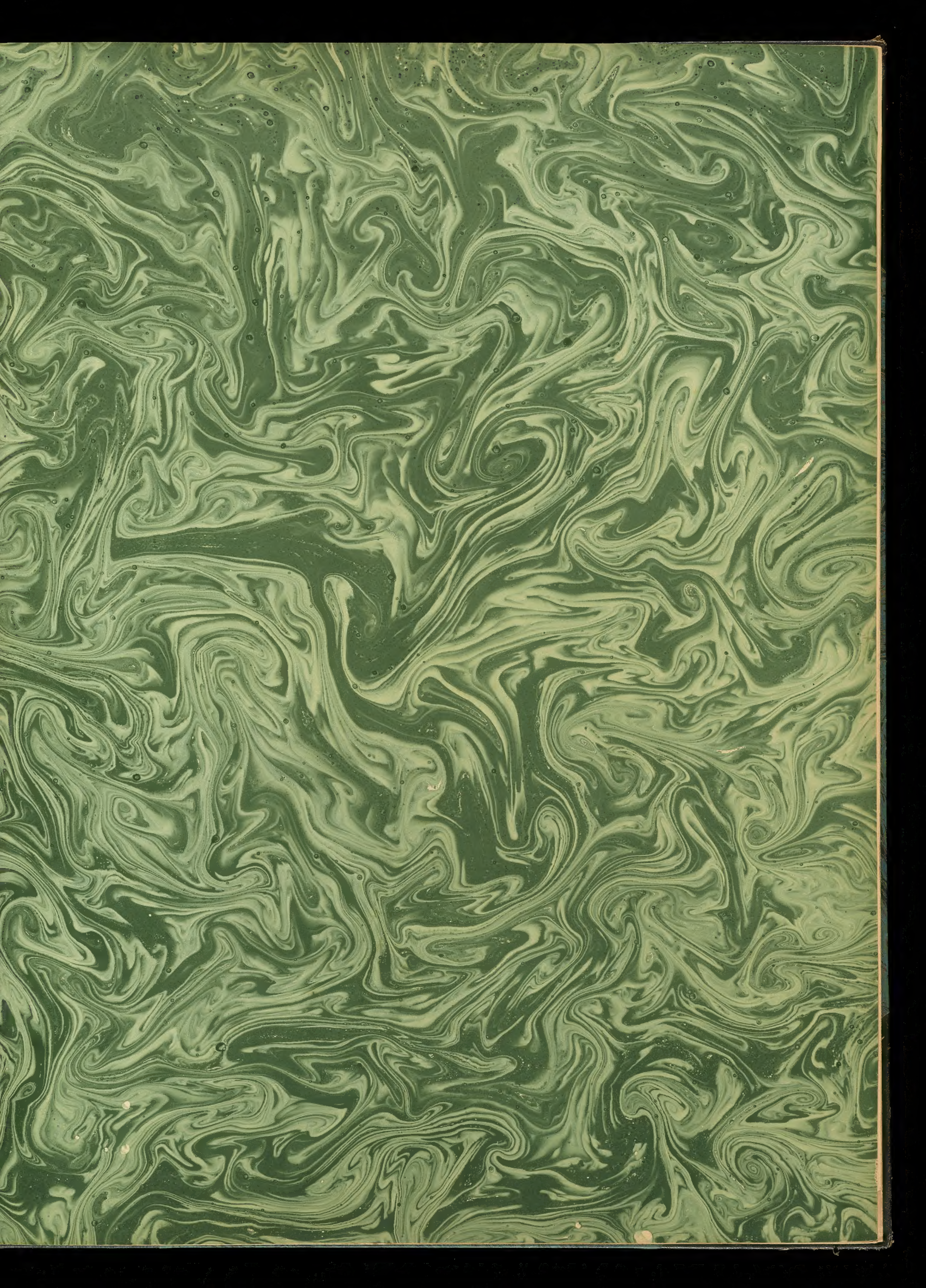
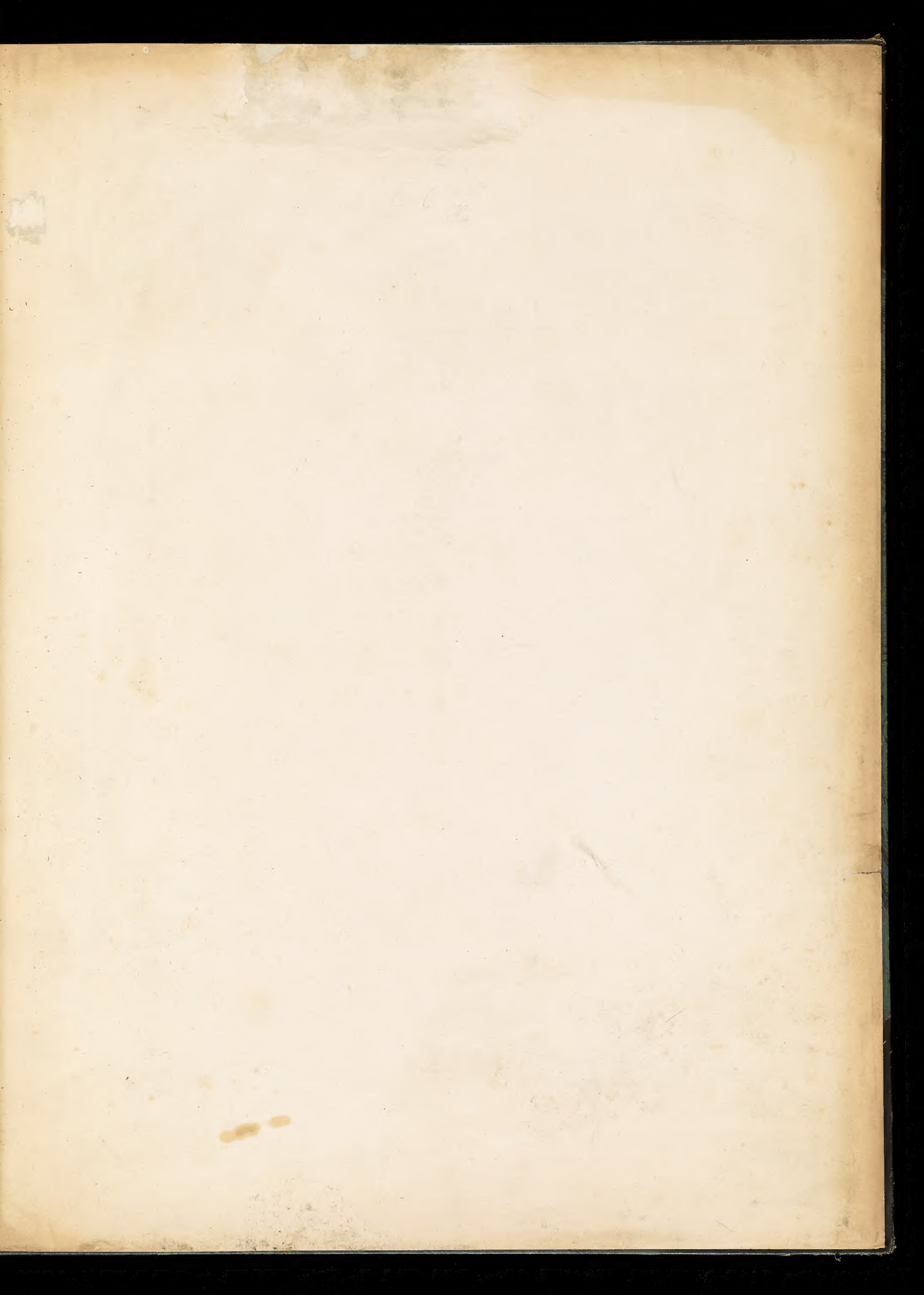

LIBRAIRIE
Fl. Tulkens
BRUXELLES

PEINTURES, ORNEMENTS

ÉCRITURES ET LETTRES INITIALES

DE

LA BIBLE DE CHARLES LE CHAUVE

CONSERVÉE À PARIS

PUBLIÉS

PAR LE COMTE AUGUSTE DE BASTARD

MEMBRE DU COMITÉ DES TRAVAUX HISTORIQUES ET DES SOCIÉTÉS SAVANTES

PARIS

IMPRIMERIE NATIONALE

M DCCC LXXXIII

I

PALÉOGRAPHIE COMPARÉE

I.

ÉPOQUE ROMAINE, DU IVe AU VIe SIÈCLE

II.

ÉPOQUE CARLOVINGIENNE, IXe S. 825 855

MAJUSCULES			MINUSCULES	
Capitale	Capitale Rustique	Onciale	Demi Onciale	Cursive
A	A	A	a	a
B	B	B	b	b
C	C	C	c	c
D	D	D	d	d
E	E	E	e	e
F	F	F	f	f
G	G G	G	g g	g
H	H	H	h	h
I	I I	I	i	i
K	K	K	k	k
L	L L	L	l	l
M	M	M	m	m
N	N	N	n	n
O	O	O	o	o
P	P	P	p	p
Q	Q	Q	q	q
R	R	R	r	r
S	S	S	s	s
T	T	T	t	t
V	U	U	u	u
X	X	X	x	x
Y	Y	Y	y	y
Z	Z	Z	z	z

MAJUSCULES			MINUSCULES		
Capitale	Capitale Rustique	Onciale	Demi Onciale	Minuscule Caroline	Cursive
A	A	A	a	a	a
B	B	B	b	b	b
C	C	C	c	c	c
D	D	D	d	d	d
E	E	E	e	e	e
F	F	F	f	f	f
G	G	G	g	g	g
H	H	H	h	h	h
I	I	I	i	i	i
K	K	K	k	k	k
L	L	L	l	l	l
M	M	M	m	m	m
N	N	N	n	n	n
O	O	O	o	o	o
P	P	P	p	p	p
Q	Q	Q	q	q	q
R	R	R	r	r	r
S	S	S	s	s	s
T	T	T	t	t	t
V	V	U	u	u	u
X	X	X	x	x	x
Y	Y	Y	y	y	y
Z	Z	Z	z	z	z

ALPHABETS DES LETTRES [illegible]

CLASSÉS D'APRÈS LES FORMES ÉLÉMENTAIRES DES LETTRES ET SELON LES DÉNOMINATIONS REÇUES

Tiré des monuments les plus célèbres de la calligraphie conservés dans les bibliothèques de Paris et de Saint-Gall

HIERONIM
[illegible]
PAPAE
[illegible]
S etiam nequem
signarum
ex similitu
dine nume
rorum
error inuoluat
quod sicut in sub
notatione canonu
distinctorum
in canone quolibet
tres euangelistae
bis uel ter uel
quater aut etiam
amplius eundem
numerum per
ordinem habu
erunt adnota
tum. Et quartus
e contrario dis
crepans. quod id

quod tres illi in eo
loco semel dixerint
Quartus totiens
in corpore uolu
minis sui ponat.
quotiens diversi
numeri in eius
canone posita
sunt contra prae
dictorum nume
rorum continu
atas similitudines
Item si in uno quo
libet eorum aut
etiam duob; ibidem
in canone nume
rus. bis ter aut eo
amplius reppert
atur in ordine
collocatus. et dis
paris inueniatur
in ceteris dubium
non erit quod id
quod illius illoru
ue canones nu
meris bis ter
repetitum abhis

E surui enim. et non
dedistis mihi manduc
are. sitiui et non
dedistis mihi potu.
hospes eram. et non
collegistis me. nudus.
et non operuistis me.
Infirmus et in carcere.
et non uisitastis me.
Tunc respondebunt et
et ipsi dicentes,
Dne quando te uidimus
esurientem. aut sicien
tem. aut hospitem.
aut nudum. aut infir
mum uel in carcere.
et non ministrauimus
tibi. Tunc respon
debit illis dicens.
Amen dico uobis quadiu
non fecistis uni de m
noribus his. nec mihi fecis
tis. Et ibunt hi in suppli
cium aeternu. iusti autem
in uitam aeternam.

ET FACTUM EST
cum consummasset ihs

sermones hos omnes
dixit discipulis suis.
SCITIS QUIA POST
biduum pascha fiet
et filius hominis tra
detur ut crucifigatur.
Tunc congregati sunt
principes sacerdotum
et seniores populi
in atrium principis
sacerdotum qui dice
batur caiphas.
Et consilium fecerunt
ut ihm dolo tenerent
et occiderent.
Dicebant autem. non
in die festo ne forte
tumultus fieret
in populo.
Cum autem esset ihs
in bethania in domo
simonis leprosi. acces
sit ad eum mulier
habens alabastrum
unguenti pretiosi
et effudit super caput
ipsius recumbentis.

COMPARAISON DE LA MINUSCULE PROPREMENT DITE, OU MINUSCULE CAROLINE AVEC LA DEMI-ONCIALE ROMAINE RENOUVELÉE DITE DEMI-ONCIALE CAROLINE

II

ÉCRITURES

FRA

TER

AMBRO

SIVS

TVAMIHIMV

NVSCVLAPERFE

PENS DETVLITETSVAVISSIMASLIT

TERAS QVAEAPRINCIPIOAMICITI

ARVM FIDEM PROBATAE IAMFIDEI

ET VETERISAMICITIAEPFEREBANT

VERAENIMILLA NECESSITVDOE

IN XPI GLVTINO COPVLATAQV

NONVTILITAS REIFAMILIARIS

(Lettre de S. Jérôme au prêtre Paulin.)

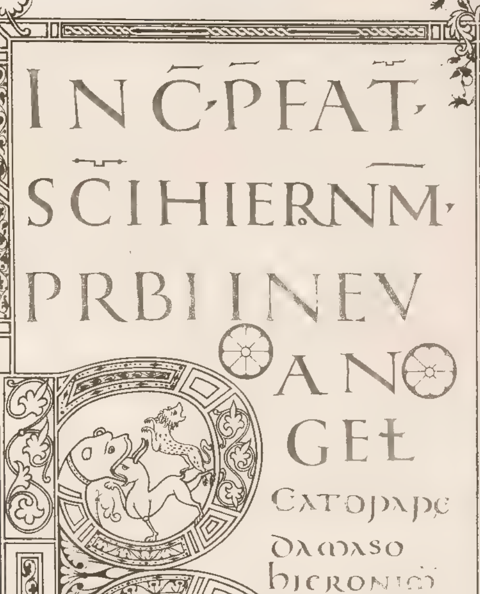

EXALTA MUNI CUSTODI COLLIGE LAUDA
SUBLIMA CLERUM SEU VENERARE TUUM
AEDIBUS ET SACRIS MERITOS SICDEFER HONORES
SEDIBUS IN SCIS UT MEREARIS OPEM
TEMPORE MANDUCA BIBE DORMI SURGE LABORA
SUNT FACIENDA SUIS OMNIA TEMPORIBUS
HIS HABITIS ALIISQ; BONIS IN NOMINE TRINO
CUNCTIPOTENTIS ERI CUM DEITATE SUI
HUIUS AB INITIO THOMI SCRUTARIER ORO
EIUS SCRIPTA PIA MENTE OPERE ORE FIDE
HIC FONS HIC DOCTRINA POTENS HIC FLUMINA OPIMA
ECLESIAE SCAE CANDIDIORA NIVE
SCILICET ALTICANORI QUINQ; VOLUMINA MOYSI
IUNCTA NITENT MORTEM ILLIUS USQ; CANANT
IOSUE DUX DUCENS CONSURGIT FORTIS IN ARMIS
IN PATRIAM POPULUM IURE TENENTE LOCUM
SEPTIMUS ECCE LIBER CENSORUM NOMINA FATUR
QUORUM HEBREA FUIT SUB DITIONE MANUS
HORUM FACTA GENUS TEMPUS LOCA BELLA TRIUPHI
SUNT INSERTA SIBI DEBITO HONORE SUI
FEMINA QUIS SOCIATA SEDET RUTH NOBILIS UNA
QUAM IOB EXIMIAE CONSEQUITUR FIDEI
HUNC IMITARE LIBENS QNM PATIENTIA PURA
EXTITIT A NOBIS MAGNA FIGURA FUIT
QUATTUOR ET REGU LIBRI BIS OCTO PROPHETAS

ANTE QUIBUS DAVID IUNGITUR HYMNIFICUS
HYMNICA PSALMORU CECINIT QUI CARMINA DAVID
PLURIMA DEXTO MYSTICA SAEPE LOQUENS
PRODIIT EX CUIUS REGALI VIRGO MARIA
SEMINE QUAE PEPERIT VIRGO BEATA DM
PACIFICUS SALOMON NECNON SAPIENTIA IUXTA
TERTIUS EST IESUS CONTINUATUS EIS
POST PARALYPOMENON EZRAS QUOQUE SIVE NEMIAS
HINC HESTER IUDITH ET TOBIAS RECINIT
INCLITA BELLA DEINDE TONANT MACHABEA QUONDA
PRO LEGE AC PATRIA PROQUE SALUTE DATA
HAEC SCRIPTURA QUIDEM BREVITER MEMORATA VETUSTA
STAT QUAN QUAM MODICO RUSTICULOQ; STILO
INITIANT TESTAMENTI PRAECEPTA NOVELLI
BIS DUO CONCORDI FAMINE SCI VOMI
MATTHEUS MARCUS LUCAS CELSUSQ; IOHANN
IN SENSU PARILI DOGMA TONANDO DI
PERSONAE QUORU VARIAE DOCTRINA SED UNA
UNUS UTRISQ TENOR UNA SEQUENDA VIA
HI QUID VEL QUAE QUANTA SEU VEL QUALIT EGIT
A PATRE DESCENDENS NATUS UBIQ; DOCENT
HINC HOMINIS PRIMO FACIES ASCRIBIT ORSUS
EST QUIA SAT DOMINI CAELITUS EX GENESI
FORMA LEONIS INEST PULCHRE FORMATA SECUNDO
QUOD TETIGIT RURA DE VIA VOCE SUA

(Vers sur l'Écriture Sainte, adressés au roi Charles le Chauve.)

INC̄ P̄FAT ·
SCI HIERN̄M ·
P̄RBI IN EV

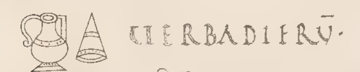

ANG
GEL
CATO PAPE
DAMASO
HIERONIM̄

Nouum
opus
me facere
cogis ex uete
re ut post
exemplaria
scripturarū
toto orbe
dispersa qua
si quidā arbi
ter sedeā et quia inter se uariant
quae sint illa quae cū greca consentiant
ueritate decernā pius labor sed peri
culosa p̄sūptio iudicare de ceteris ip
sum ab omnib· iudicandū senis muta
re linguā et canescentē mundū ad ini
tia retrahere paruulorū quis eni
doctus pariter uel indoctus cum in manus
uolumē assūpserit et a saliua quam
semel inbibit uiderit discrepare qd̄
lectitat non statī erumpat in uocē
me falsariū me clamans ēē sacrile
gum qui audeā aliquid in ueterib·
libris addere mutare corrigere.
Aduersus quā inuidiā duplex causa
me consolatur quod et tu qui summus
sacerdos es fieri iubes et uerū non
esse quod uariat etiā maledicorum

testimonio comprobatur. Si enim
latinis exemplarib· fides ē adhibenda
respondeant quib· tot sunt exempla
ria pene quot codices. Si autē ueritas ē
quaerenda de plurib· cur non ad grecā
originē reuertentes ea quae uel a uiti
osis interp̄tib· male edita uel a p̄sump
torib· imperitis emendata peruersius
uel a librariis dormitantib· aut addita
sunt aut mutata corrigimus. Neque ero
ego de uetere disputo testamt̄o quod
a septuaginta seniorib· in grecā linguā
uersū tertio gradu ad nos usq· perue
nit. Non quaero quid aquila quid sym
machus sapiant quare theodotion int
nouos et ueteres medius incedat. Sit
illa uera interp̄tatio quā ap̄li proba
uerunt. De nouo nunc loquor testam̄
to. quod grecū ēē non dubiū ē excepto
apostolo mattheo qui primus in iudaea
euangeliū xp̄i hebraeicis litteris edi
dit. hoc certe cū in nr̄o sermone discor
dat et diuersos riuolorū tramites du
cit uno de fonte quaerendus ē. Praet
mitto eos codices quos a luciano et esi
cio nuncupatos paucorum hominū as
serit peruersa contentio quib· utiq·
nec in uetere instrumt̄o post septu
aginta interp̄tes emendare quid licuit
nec in nouo profuit emendasse. cum mul
tarum gentiū linguis scriptura ante
translata doceat falsa ēē quae addita
sunt. Igitur haec praesens p̄fatiuncu
la pollicetur quattuor tantū euange
lia quorum ordo iste ē. mattheus mar
cus lucas iohannes. Codicū grecorum
emendata conlatione sed ueterum
quae ne multū a lectionis latinae con
suetudine discreparent. Ita calamo
temperauimus ut his tantū quae sensū
uidebantur mutare correctis reliqua
manere pateremur ut fuerant.
Canones quoq· quos eusebius caesari
ensis ep̄s alexandrinū secutus am
monium in decē numeros ordinauit
sicut in greco habentur expressi
mus. Quod siquis de curiosis uoluerit
nosse quae in euangeliis uel eadē uel
uicina uel sola sint. eorū distinctio
ne cognoscat. Magnus siquidem hic
in nr̄is codicibus error inoleuit.

INCPFAT SCI HIERONIMI IN LIBRO DABRE IAMIN IDEST

UERBADIERU·

SI SEPTUAGINTA INTER
PRAETUM PURAETUTA BEIS
INGRECŪ UERSA·Ē EDITIO
PERMANERET· SUPERFLU
EMA CHROMATIEPISCOPORŪ
SCISSIME ATQ· DOCTISSI
ME IMPELLERES UT HEBREA
UOLUMINA LATINO SER
MONE TRANSFERREM·

Quod enim semel aures hominū occupauerat
et nascentis ecclesiae roborauerat fidem.
iustum erat etiam nr̄o silentio comprobari
Nunc uero cum pro uarietate regionū diuer
sa ferantur exemplaria et germana illa
antiquaq· translatio corrupta sit atq: uio
lata· nr̄i arbitrii putas aut e pluribˀ iudicare
quid uerū sit aut nouū opus in ueteri opere
condere illudentibq· iudaeis cornicum ut dici
tur oculos configere· Alexandria et aegyp
tus in septuaginta suis esychiū laudat auctore.
Constantinopolis usq· anthiochiā luciani
martyris exemplaria probat· Mediae int̄
has prouinciae palestinos codices legunt quos ab ori
gene elaboratos eusebius et pamphilus uulgauer̄.
totusq: orbis hac int̄ se trifaria uarietate conpugnat·
Et certe origenis non solū exā̄pla composuit quat
tuor editionū e regione singula uerba describens·

ut unus dissentiens statim ceteris inter se
consentientibˀ arguatur· Sed quod maioris
audaciae·ē· in septuaginta editione theodo
tionis editionē miscuit asteriscis designans·
quae minus fuerint et uirgulis quae ex sup
fluo uideantur apposita· Si igitur aliis li
cuit non tenere quod semel susceperant et
post septuaginta cellulas quae uulgo sine
auctore iactantur· singulas cellulas ape
ruere hocque in ecclesiis legitur quod septu
aginta nescier̄· cur me non suscipiant latini
mei qui inuiolata editione ueteri ita nouā
condidi ut laborē meum hebraeis et quod his
maius·ē· apostolis auctoribˀ probem· Scripsi
nuper librū de optimo genere interpraetan
di ostendens illa de euangelio· ex aegypto uo
caui filiū meū· et qm̄ nazareus uocabitur·
et uidebunt in quē conpunxerunt· et illud
apostoli· quae oculus non uidit nec auris audi
uit nec in cor hominis ascendit quae ppar̄auit
dš diligentibˀ se· Ceteraq: his similia in hebre
orum libris inueniri· Certe apostoli et euan
gelistae lxx interp̄tes nouerant· et unde
eis haec dicere quae in septuaginta non ha
bentur· Xp̄s dš noster utriusq: testamti
conditor· In euangelio secundū iohannem.
qui credit inquit in me sicut dicit scriptura
flumina de uentre eius fluent aquae uiuę.
Utiq: scriptum·ē· quod saluator scriptū ēē
testatur· Ubi scriptum·ē· septuaginta non
habent· apocrifa nescit ecclesia· Ad hebraeos
igitur reuertendū·ē· unde et dn̄s loquitur et
discipuli exempla p̄sumunt· Haec pace ueterū
loquor et obtrectatoribˀ meis tantū respondeo
qui canino dente me rodunt in publico detrahen
tes legentes in angulis idē et accusatores et defen
sores· cum in aliis probent quod in me reprobant
quasi uirtus et uitiū non in rebˀ sit· sed cum auc
tore mutetur· Ceterū memini editionē septu
aginta translatorū· olim de graeco emen
datā tribuisse me nr̄is nec inimicum debere
aestimari eorū quos in conuentu frm̄ semp edis
sero· et quod nunc dabreiamin id·ē· uerba
dierū interp̄tatus sum· Idarco feci ut inex
tricabiles moras et siluā nominum quae
scriptorū confusa sunt uitio sensuumq· barba
riem apertius et per uersuū cola digererē.
mihimet ipsi et meis iuxta his menii ūcanens·
si aures surdae sunt ceterorum

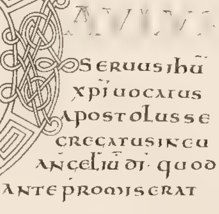
EXPLICUIT PRAEFAT

[illegible]
(Première préface de S. Jérôme sur les Paralipomènes.)

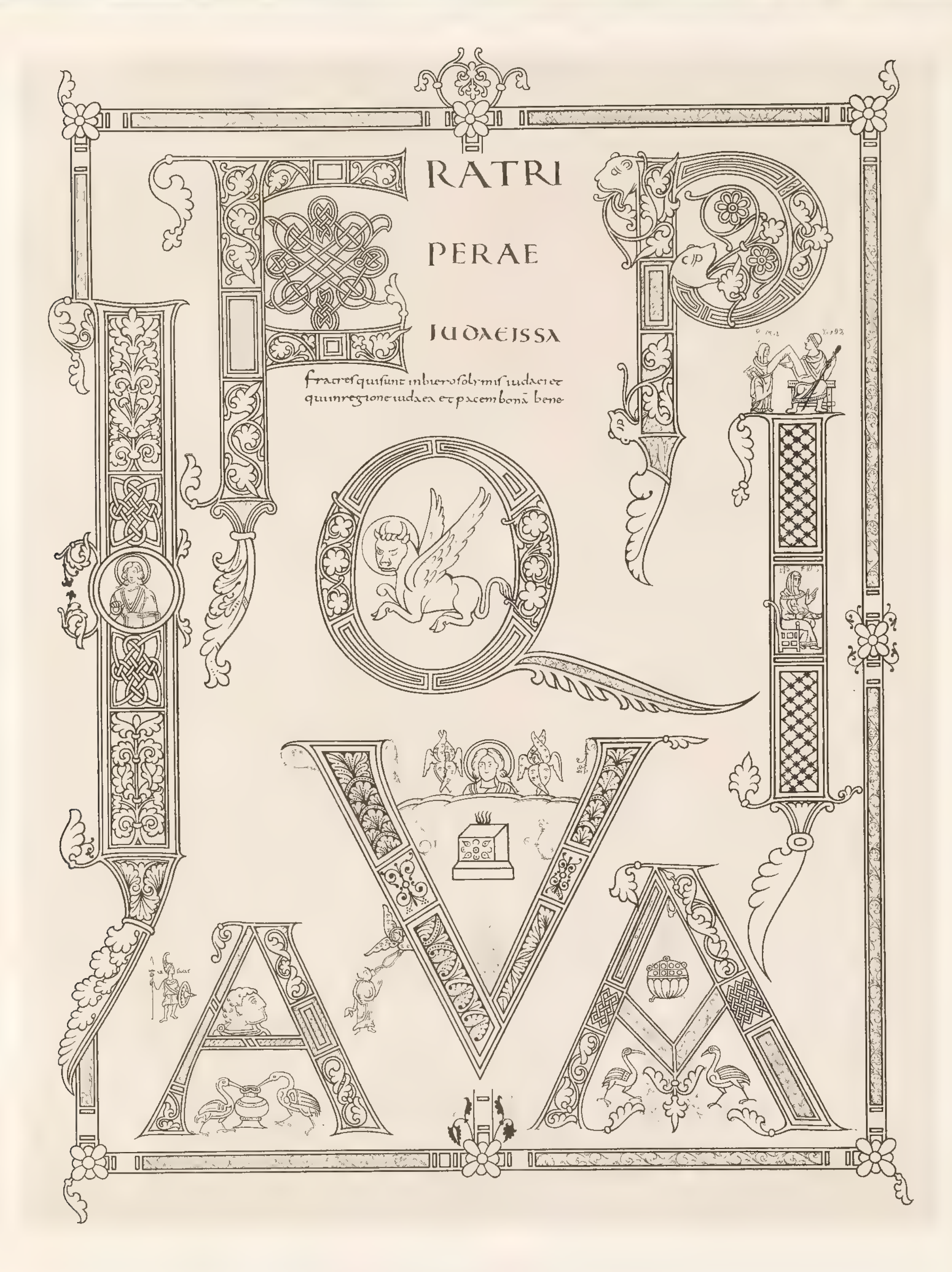

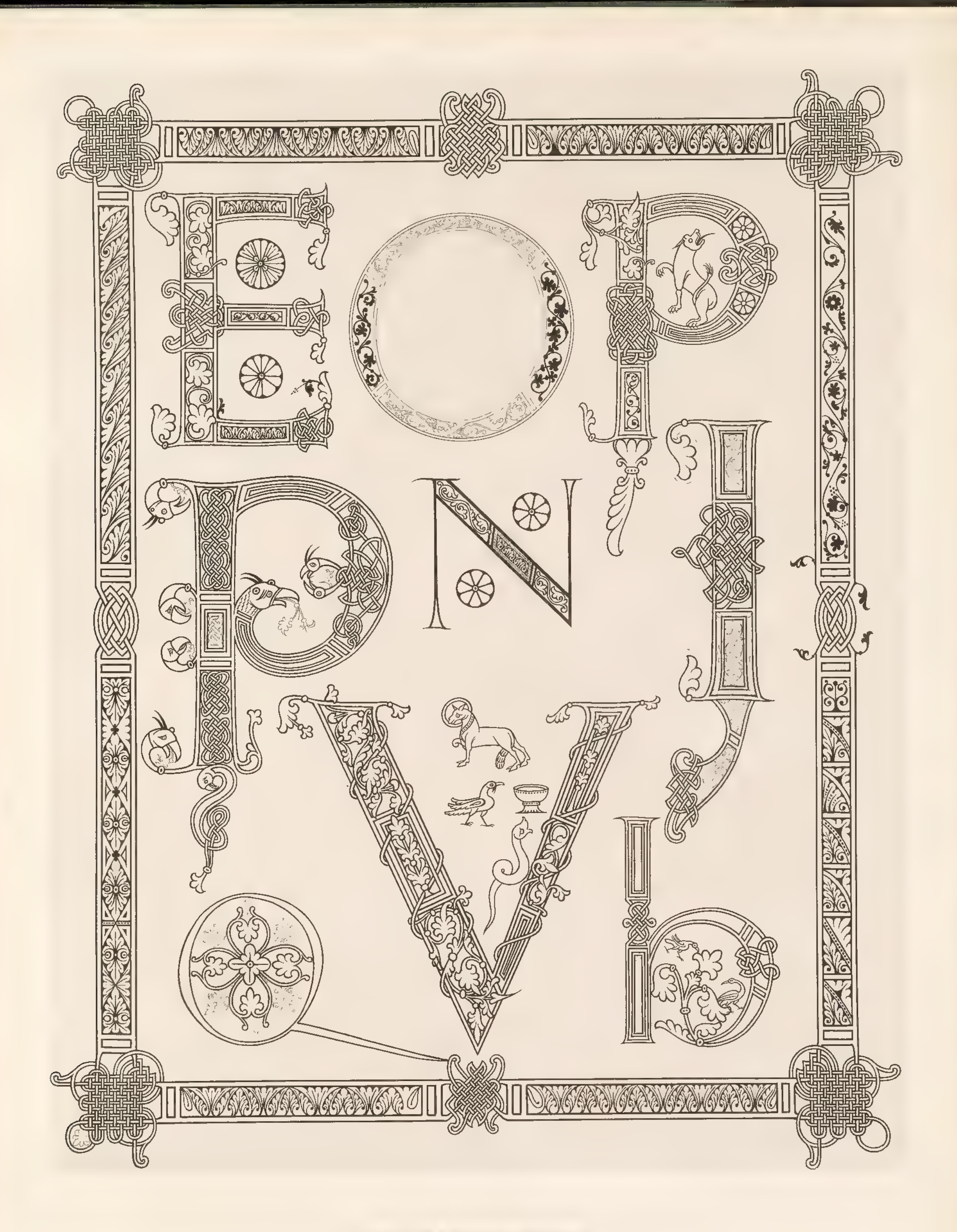

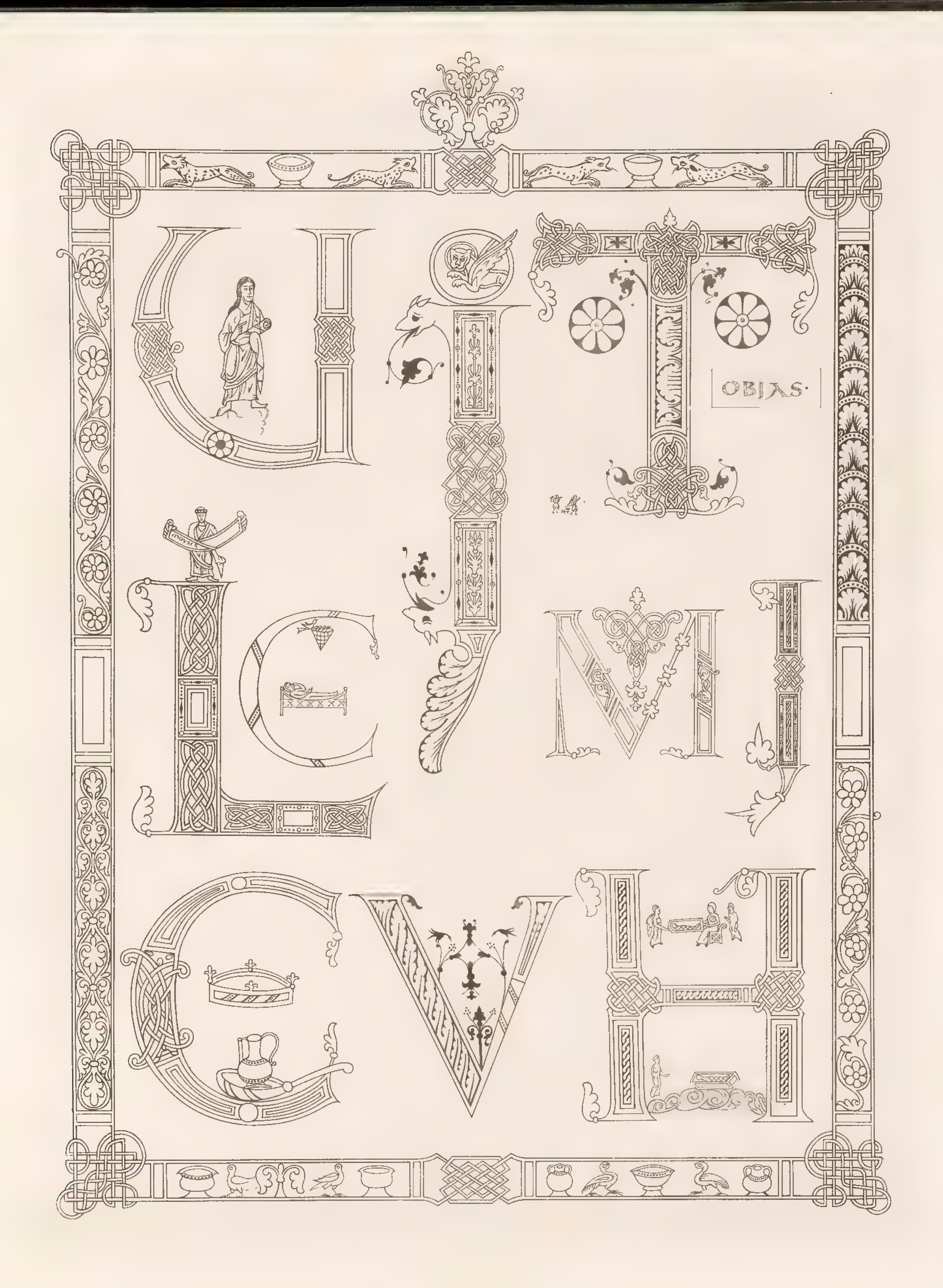
INCIPIT EPISTOLA AD ROMAN

I PAULUS
SERUUS IHU
XPI UOCATUS
APOSTOLUS SE
GREGATUS IN EU
ANGELIU DI QUOD
ANTE PROMISERAT
PER PHETAS SUOS IN SCRIPTURIS
SCIS DE FILIO SUO · QUI FACTUS E
EI EX SEMINE DAUID SECUNDU
CARNEM QUI DESTINATUS · E
FILIUS DI IN UIRTUTE · SECUNDU
SPM SCIFICATIONIS EX RESURREC
TIONE MORTUORU IHU XPI DNI NI ·
Per quem accepimus gratiam et aposto
latum ad oboediendu fidei in omnib: gen
tib: pro nomine eius · In quib estis et uos
uocati ihu xpi · Omnib · qui sunt romae
dilectis di uocatis scis · gratia uobis et pax
a do patre nostro et dno ihu xpo ·
II Primum quidem gratias ago do meo per
ihm xpm pro omnib · uobis · quia fides ura
annuntiatur in uniuerso mundo · Testis eni
mihi · e · ds cui seruio in spu meo in euangelio filii eius ·
quod sine intermissione memoria uri facio semp in ora
tionib · meis · Obsecrans si quomodo tandem aliquan
do prosperu iter habeam in uoluntate di ueniendi
ad uos · Desidero enim uidere uos · ut aliquid inper
tiar gratiae uobis spiritalis ad confirmandos uos ·
id · e · simul consolari in uobis per eam quae inuice e
fidem uram atq: meam ·
III Nolo aut uos ignorare fratres quia saepe proposui
uenire ad uos · et prohibitus sum usq · adhuc · ut
aliquem fructu habeam et in uobis sicut et in cete
ris gentib: graecis ac barbaris sapientib: et insipien
tib: debitor sum · Ita quod in me promptu e et uo
bis qui romae estis euangelizare · Non enim eru
besco euangeliu · Uirtus enim di e in salutem
omni credenti · Iudaeo primum et graeco · Iustitia
enim di in eo reuelatur ex fide in fidem · sicut scrip
tum · e · Iustus aut ex fide uiuit ·
IIII Reuelatur enim ira di de caelo super omnem impieta
tem et iniustitiam hominum eorum qui ueritate
di in iniustitia detinent · quia quod notum e · di
manifestum e · in illis · Ds enim illis reuelauit ·
Inuisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea quae
facta sunt intellecta conspiciuntur · sempiterna
quoq · eius uirtus et diuinitas ita ut sint inexcusabi
les · quia cum cognouissent dm · non sicut dm glori
ficauerunt aut gratias egerunt · sed euanuerunt
in cogitationib: suis · et obscuratu e insipiens cor
eorum · Dicentes enim se ee sapientes stulti facti s
et mutauerunt gloria incorruptibilis di in similitu
dinem imaginis corruptibilis hominis · et uolucru
et quadrupedum et serpentiu · propter quod tra
didit illos ds in desideria cordis eorum in inmun
ditiam ut contumeliis afficiant corpora sua in se
metipsis · qui commutauerunt ueritatem di in
mendacium et coluer et seruier creaturae poti
us quam creatori qui e · benedictus in scla · am.
V Propterea tradidit illos ds in passiones ignominiae ·
Nam feminae eorum immutauerunt naturalem
usum in eum usum qui · e · contra naturam · simili
ter aut et masculi relicto naturali usu feminae ex
arserunt in desideriis suis in inuicem masculi in
masculos turpitudinem operantes et mercedem
quam oportuit erroris sui in semetipsis recipientes
et sicut non probauerunt dm habere in notitia ·
tradidit illos ds in reprobum sensum ut faciant ea
quae non conueniunt · repletos omni iniquitate ·
malitia fornicatione auaritia nequitia plenos
inuidia homicidio contentione dolo malignitate
susurrones detractores do odibiles contumeliosos
superbos elatos inuentores maloru · parentib: non
oboedientes insipientes incompositos sine affectione ·
absq: foedere sine misericordia · Qui cum iustitia
di cognouissent non intellexerunt · qnm qui talia
agunt digni sunt morte · Non solum qui faciunt
ea · sed etiam qui consentiunt facientib:
VI Propter quod inexcusabilis es o homo omnis qui iu
dicas · In quo enim iudicas alterum te ipsum condem
nas · eadem enim agis quae iudicas · scimus enim qnm
iudicium di · e · secundu ueritatem in eos qui talia agunt ·
Existimas aut hoc o homo omnis qui iudicas eos qui
talia agunt et facis ea quia tu effugies iudicium di ·
An diuitias bonitatis eius et patientiae et longani
mitatis contemnis · Ignorans qnm benignitas di
ad paenitentiam te adducit · secundum duritiam
aut tuam et inpaenitens cor · thesaurizas tibi

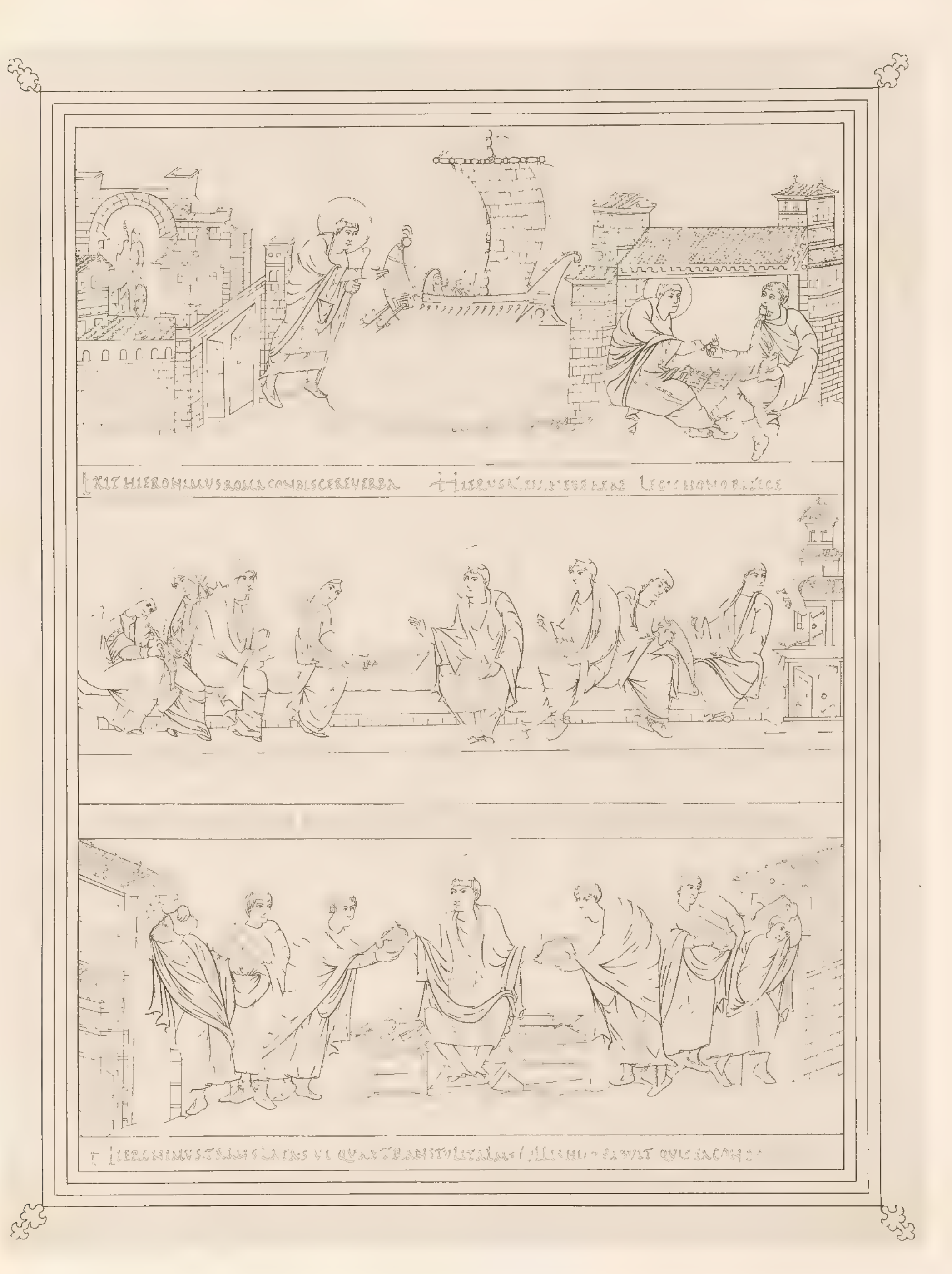

RATRI
PERAE
IUDAEISSA
fratres qui sunt in hierosolymis iudaei et
qui in regione iudaea et pacem bonā bene

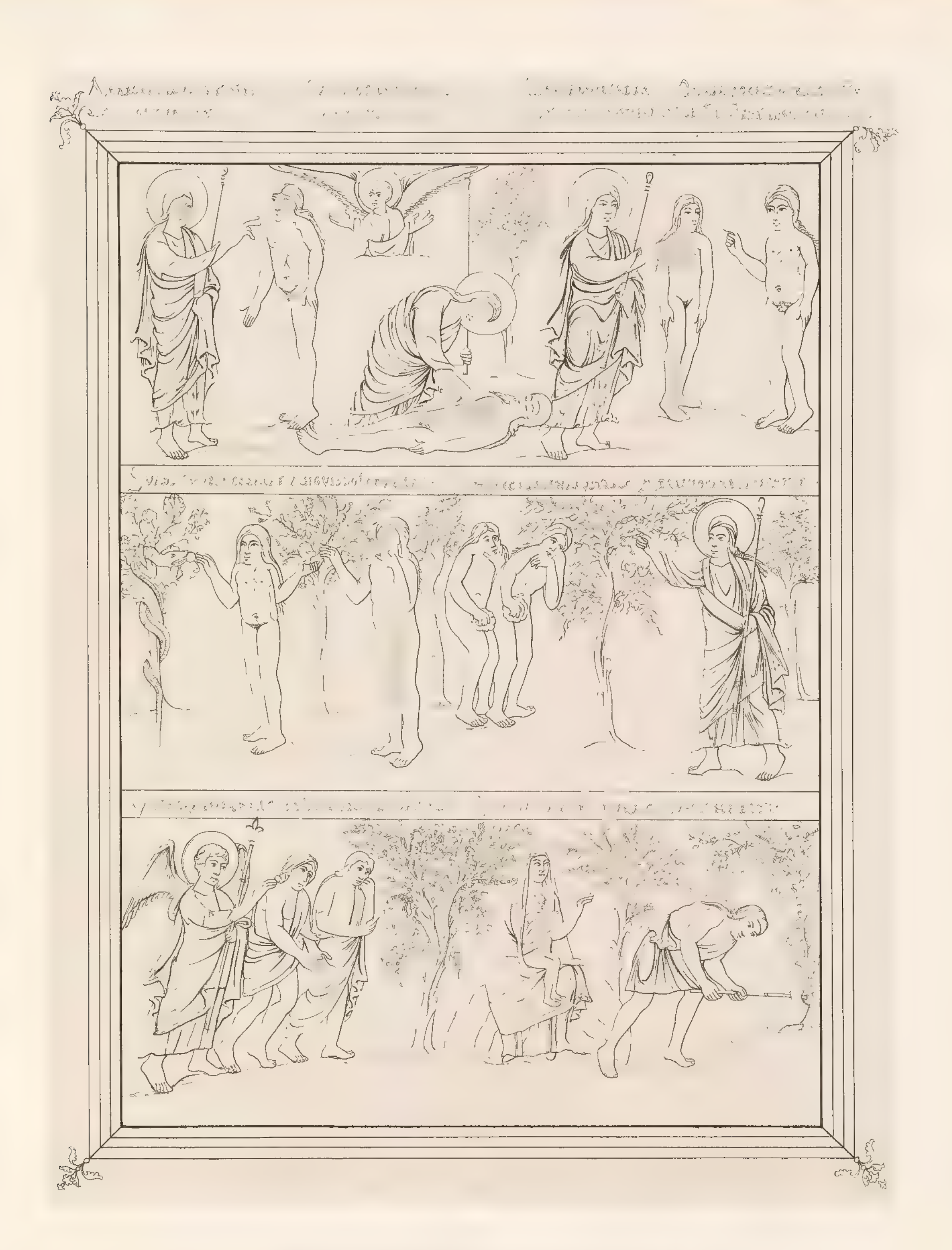

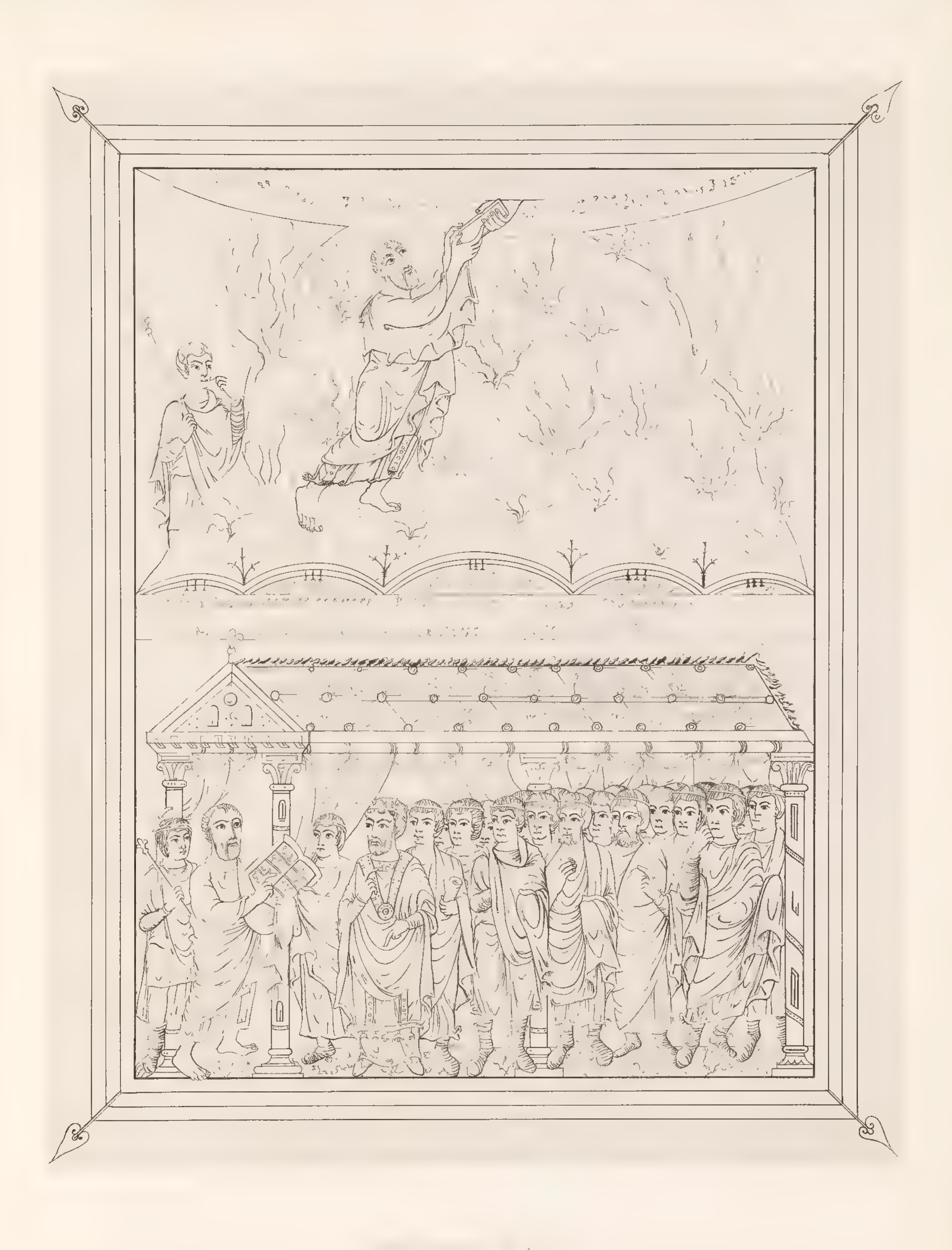

OBIAS·

III

PEINTURES

EXIT HIERONIMUS ROMA CONDISCERE VERBA

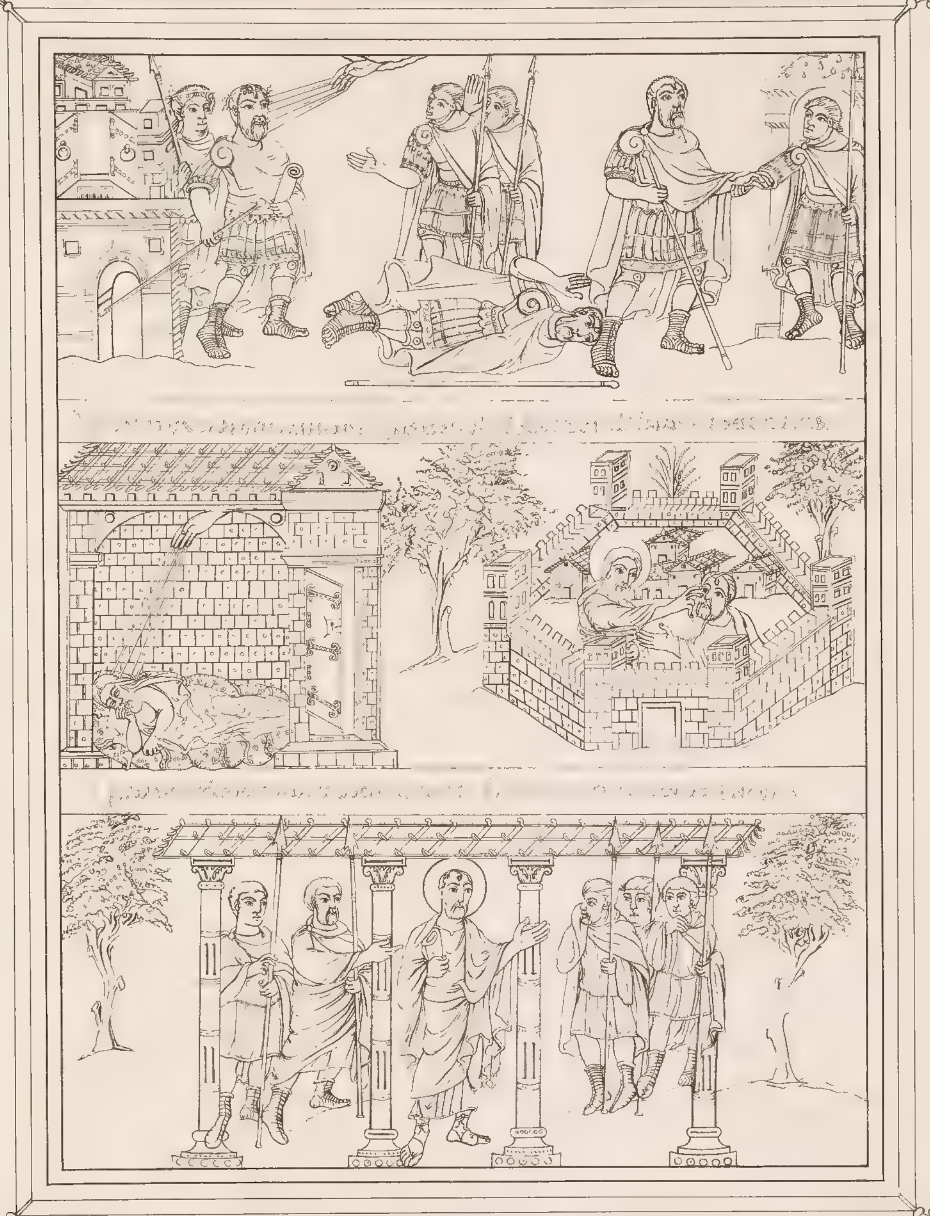

PRUDENTIA
IUSTITIA

EXULTA LAETARE SATIS REX INCLITE DAVID
EGREGII VOTI COMPOS [illegible]
CARLE DECUS REGNI [illegible]
ECLESIAE [illegible] DECOR
EN IAM [illegible]
SED NOVA RITE SEQUENS [illegible] PATET
CUIUS IN INITIO CLARE PRIMORDIA CLARA
M[illegible]
C[illegible]
V[illegible]
MYSTICA [illegible]
FERT STUDIUM LUCAE [illegible]
ADGENITUM PATRIS SUPER AETHERA [illegible] IOHANNES
SCANDIS [illegible] VERBO VERBA COLENDA CANIS
EXIMII HI IACIUNT LATE MYSTERIA XPI

[illegible]
PLUS [illegible]
ATTAMEN EFFECTUS UNUS UTRIMQUE NOVUS
HOC EVANGELIUM SANAT BLANDITUR HONORAT
CASTIGAT REFICIT MUNIT HONESTAT ALIT
HIC MODUS EFFANDI HIC VIRTUS HIC ACTIO MUNDA
HIC [illegible]
HIC [illegible]
SIC BONA CUNCTA SIMUL [illegible] AUGEN
H[illegible] HAEC MEDITARE HAEC DILIGE SIVE
IN SERMONE OPERE HAEC HABITARE STUDE
REX BONE REX SAPIENS REX PRUDENS REX VENERANDE
REX CAROLE ALME VALE CUM PIETATIS OPE
DET TIBI SCEPTRA PATRIS IHS CONFIRMET ADUNET
PROEMIA SCORUM UT MEREARIS AMEN

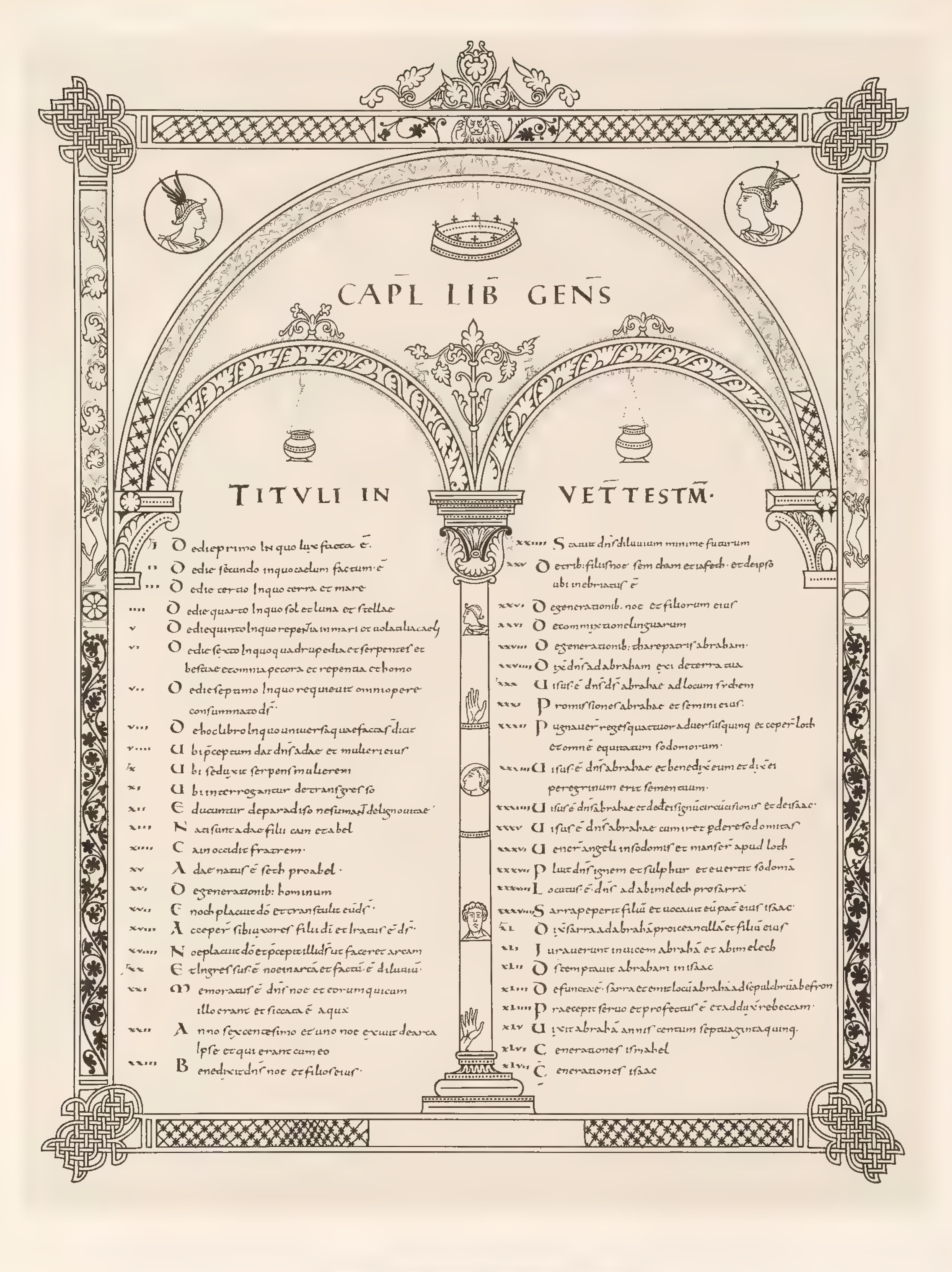

IV

PLANCHES COMPLÉMENTAIRES

CAPL LIB GENS

TITVLI IN VET TESTM·

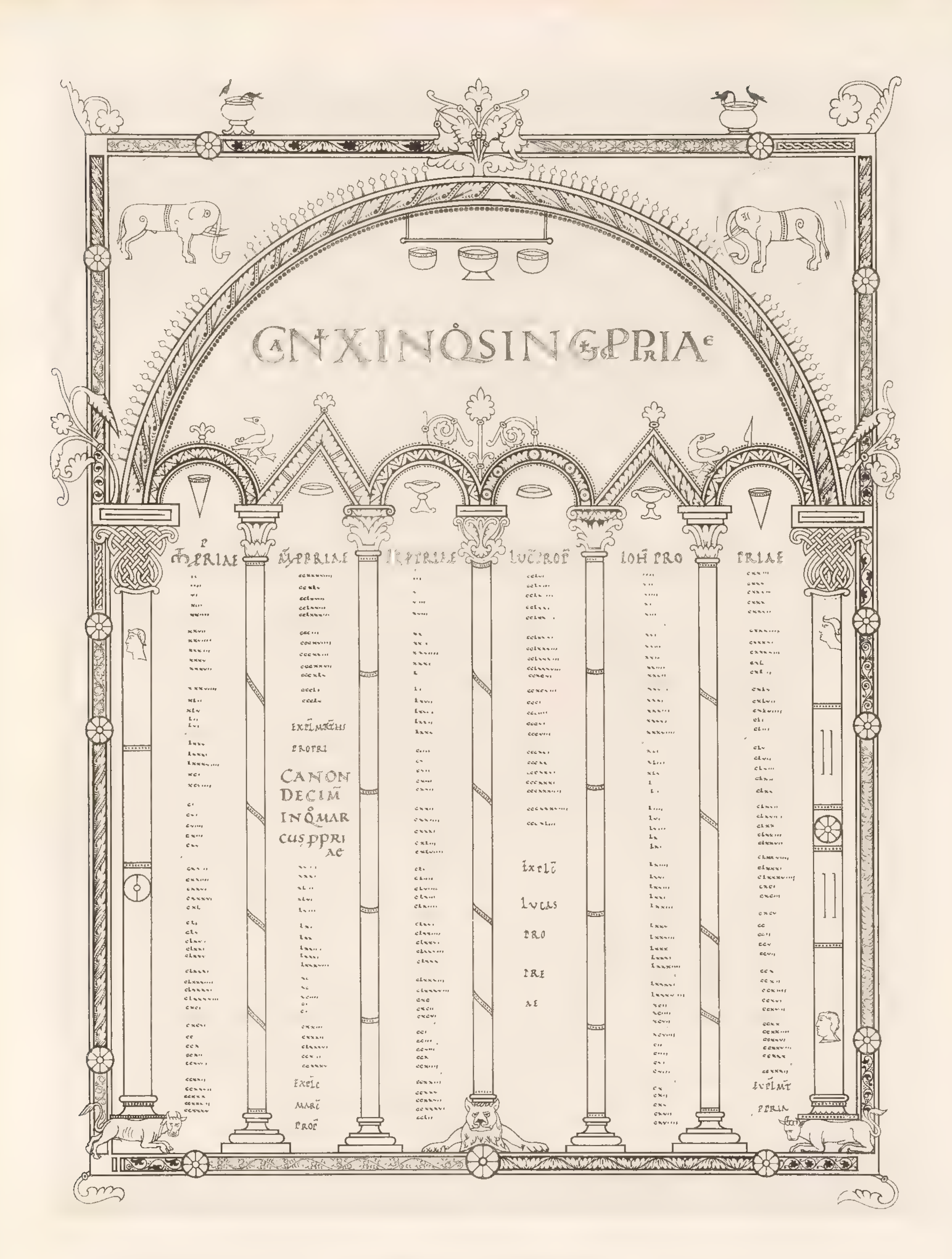
i D edie primo In quo lux facta ē.
ii D edie secundo inquo caelum factum ē
iii D edie tertio Inquo terra et mare
iiii D edie quarto Inquo sol et luna et stellae
v D edie quinto Inquo reptilia in mari et uolatilia caeli
vi D edie sexto Inquo quadrupedia et serpentes et bestiae et omnia pecora et reptilia et homo
vii D edie septimo Inquo requieuit omni opere consummato ds̄·
viii D e hoc libro Inquo uniuersa quae facta sunt dicit
viiii U bi p̄ceptum dat dns̄ adae et mulieri eius
x U bi seduxit serpens mulierem
xi U bi interrogantur de transgresso
xii E ducuntur de paradiso ne sumant de ligno uitae
xiii N ati sunt adae filii cain et abel
xiiii C ain occidit fratrem·
xv A dae natus ē seth pro abel·
xvi D e generationib: hominum
xvii E noch placuit dō et transtulit eū ds̄·
xviii A cceper̄ sibi uxores filii dī et Iratus ē ds̄·
xviiii N oe placuit dō et p̄cepit illi ds̄ ut faceret arcam
xx E t Ingressus ē noe in arcā et factū ē diluuiū·
xxi M emoratus ē dns̄ noe et eorum qui cum illo erant et siccata ē aqua
xxii A nno sexcentesimo et uno noe exiuit de arca Ipse et qui erant cum eo
xxiii B enedixit dns̄ noe et filios eius·
xxiiii S tatuit dns̄ diluuium minime futurum
xxv D e trib: filiis noe sem cham et iafeth· et de ipso ubi inebriatus ē
xxvi D e generationib. noe et filiorum eius
xxvii D e commixtione linguarum
xxviii D e generationib: thare patris abraham·
xxviiii D ix̄ dns̄ ad abraham exi de terra tua
xxx U isus ē dns̄ ds̄ abrahae ad locum sychem
xxxi P romissiones abrahae et semini eius·
xxxii P ugnauer̄ reges quattuor aduersus quinq et ceper̄ loth et omnē equitatum sodomorum·
xxxiii U isus ē dns̄ abrahae et benedix̄ eum et dix̄ ei peregrinum erit semen tuum·
xxxiiii U isus ē dns̄ abrahae et dedit ei signū circūcisionis et de isaac·
xxxv U isus ē dns̄ abrahae cum iret p̄dere sodomitas
xxxvi U ener̄ angeli in sodomis et manser̄ apud loth
xxxvii P luit dns̄ ignem et sulphur et euertit sodomā
xxxviii L ocutus ē dns̄ ad abimelech pro sarrā
xxxviiii S arra peperit filiū et uocauit eū pat̄ eius isaac·
xl D ix̄ sarra ad abrahā proice ancillā et filiū eius
xli I urauerunt inuicem abrahā et abimelech
xlii D s temptauit abraham in isaac
xliii D efunctae· sarra et emit locū abrahā ad sepulchrū ab efron
xliiii P raecepit seruo et profectus ē et addux̄ rebeccam·
xlv U ixit abrahā annis centum septuaginta quinq.
xlvi C enerationes ismahel
xlvii C enerationes isaac

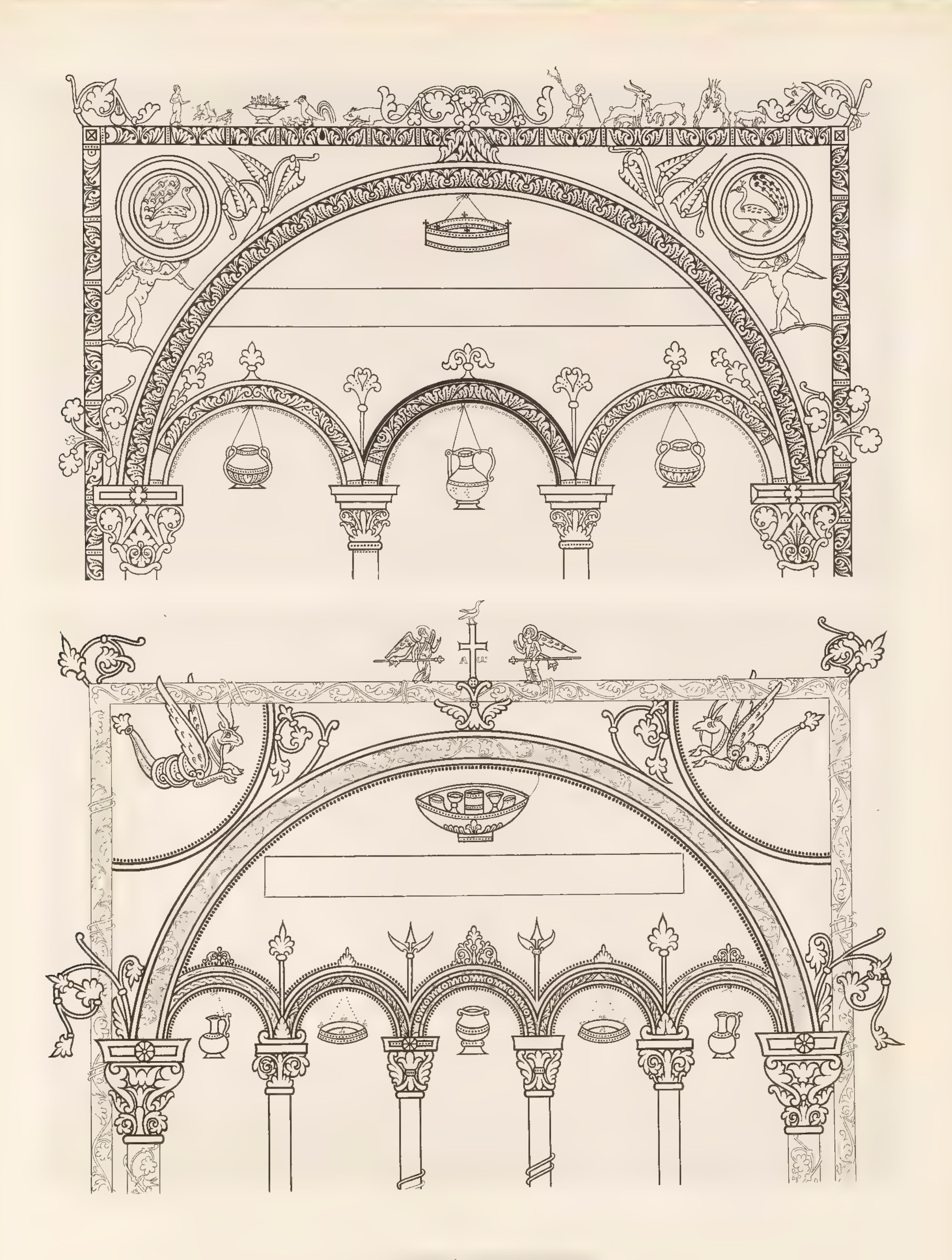

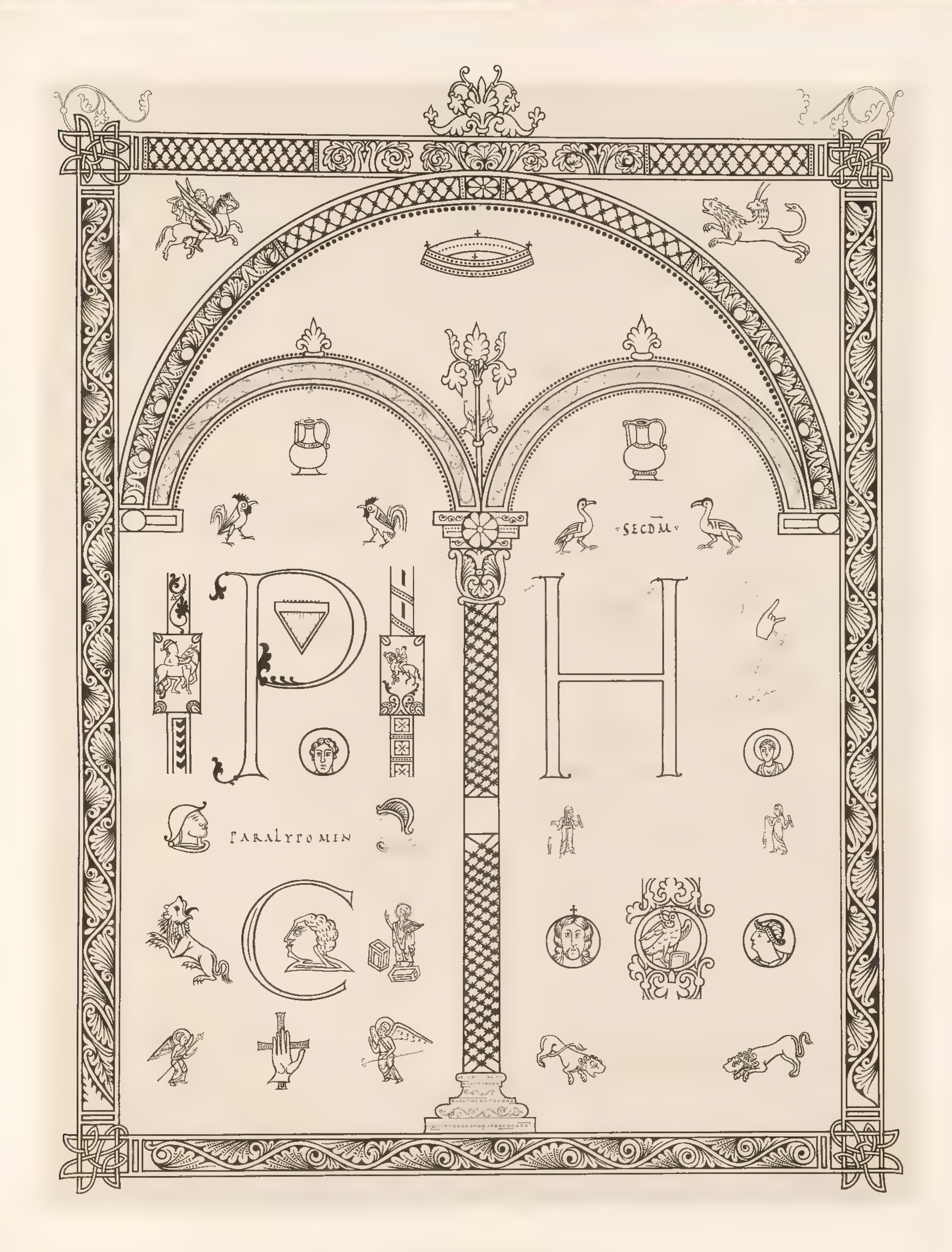
INCP PFAT SCI
HIERONĪM PRBI

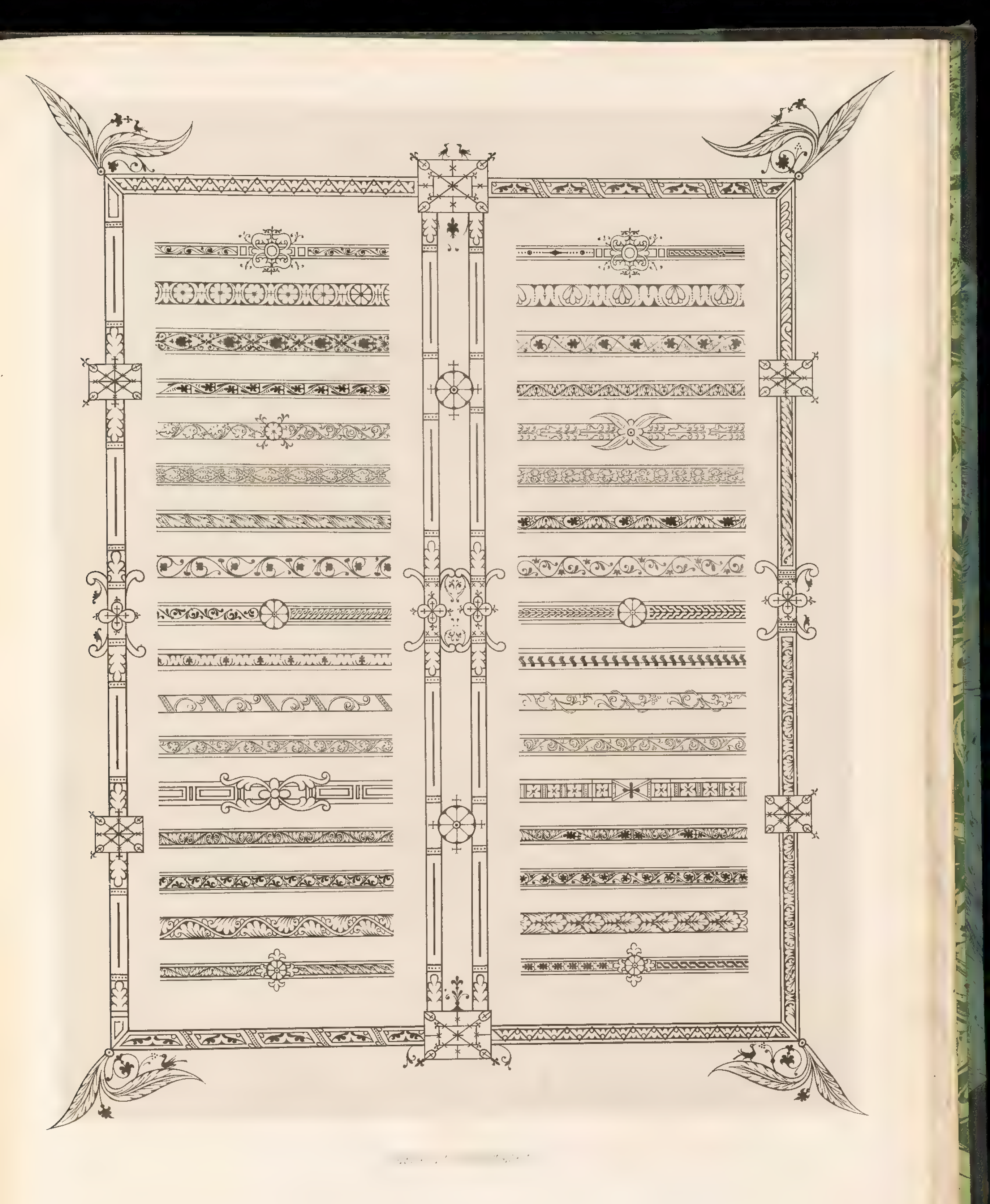
DESIDERII

MEIDESI
DERATASACCEPI EPISTO
LAS·QUIQUODAM PRAESA
GIO FUTURORUM CUMDANI
HELE SORTITUS EST NOMEN·
OBSECRANTIS UTTRANSLATUM
INLATINAMLINGUAM DEHEBRAE
OSERMONE PENTATHEUCHUMNOS
TRORUM AURIB; TRADEREM· PERICULOSŪ
OPUS· CERTE OBTRECTATORŪ LATRATIB; PATENS QUIMEASSERUNT
INSEPTUAGINTAINTPTŪ SUGGILLATIONĒ NOUAPROUETERIB; CUDE
RE ITAINGENIUM QUASIUINUM PROBANTES CUM EGOSAEPISSI
ME TESTATUS SIM MEPROUILI PORTIONE INTABERNACULODĪ OFFER
RE QUAEPOSSIM·NECOPES ALTERIUS ALIORŪ PAUPERTATE FEDARI·
QUODUTAUDEREM ORIGENIS MESTUDIUM PROUOCAUIT QUIEDI
TIONI ANTIQUAE TRANSLATIONEM THEODOTIONIS ASTE
RISCO ETOBELO· IDEST STELLA ETUERU OPUS OMNE DISTINGUENS
DUMAUT INLUCESCEREFACIT QUAE MINUS ANTEFUERANT
MISCUIT

SECDM
PARALYPOMEN

V

ÉCRITURE ET PEINTURE FRANCO-SAXONNES

ADCORĨRIAI

INCIPIT EPL̄A AD CORINT̄ PRIMA

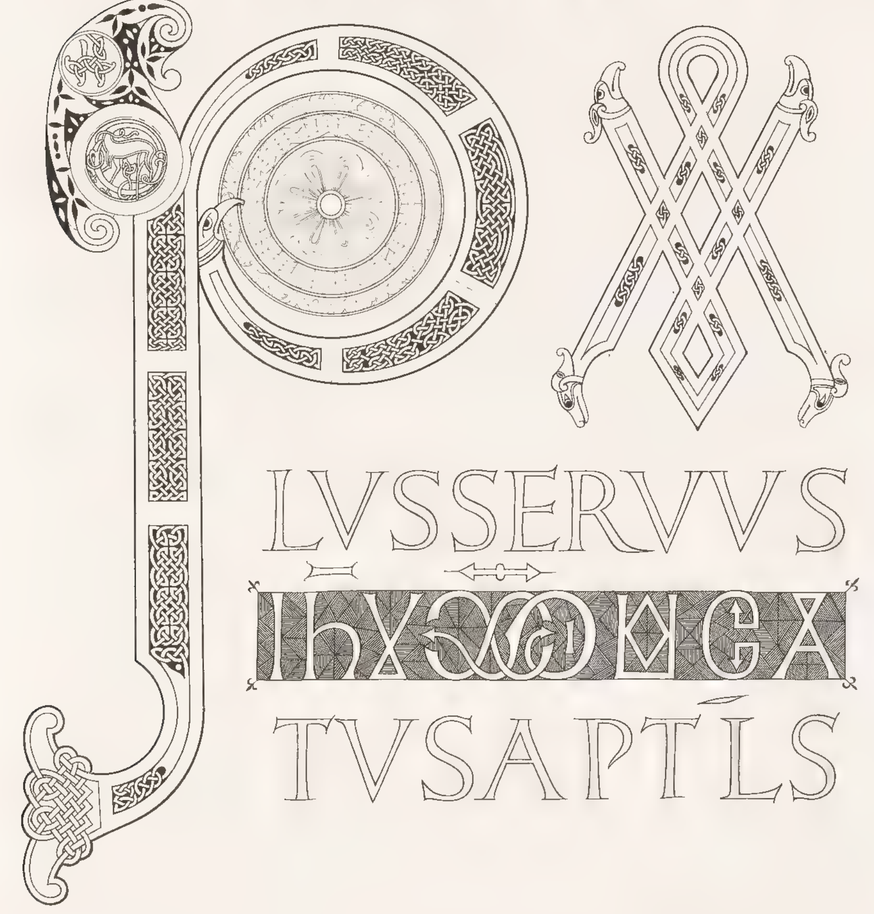
LUS UOCATUS APOSTOLUS XPI IHU PER UOLUNTATE DI ET SOSTENES FRATER ECCLAE DI QUAE E CORINTHI

scificatis in xp̄o ihu uocatis scis. cum omnib. qui in uocant nomen dn̄i nr̄i ihu xpi. in omni loco ipsorū & nr̄o. gratia uobis & pax a dō patre nr̄o. & dn̄o ihu xp̄o. Gratias ago dō meo semper pro uobis in gratia di quae data est uobis in xp̄o ihu. Quia in omnibus diuites facti estis in illo. in omni uerbo. & in omni scientia. sicut testimonium xpi confirmatū ē in uobis. Ita ut nihil uobis desit in ulla gratia. exspectantibus reuelationē dn̄i nr̄i ihu xpi. Qui & confirmabit uos usque ad finē sine crimine in die aduentus dn̄i nr̄i ihu xpi. Fidelis ds̄. per quē uocati estis in societatem filii eius ihu xpi dn̄i nr̄i. Obsecro autē uos frs̄ per nomen dn̄i nr̄i ihu xpi ut id ipsū dicatis omnes. & non sint in uobis scismata. Sitis autem perfecti. in eodem sensu & in eadem scientia. Significatum ē enim mihi de uobis frs̄ mei ab his qui sunt cloes. quia contentiones sint inter uos. Hoc autē dico. quod unusquisque urm̄ dicit. Ego quidem sum pauli. ego autem apollo. ego uero cephae. ego autem xpi. Diuisus ē xps̄. Numquid paulus crucifixus ē pro uobis. Aut in nomine pauli baptizati estis.

II Gratias ago dō meo quod neminem urm̄ baptizaui. nisi crispum & gaium. Ne quis dicat quod in nomine meo baptizati estis. Baptizaui autē & stephane domū. ceterum nescio si quem aliū urm̄ baptizauerim. Non enim misit me xps̄ baptizare. sed euangelizare. Non in sapientia uerbi. ut non euacuetur crux xpi. Uerbum enim crucis pereuntibus quidem. stultitia est. His autē qui salui fiunt. id est nobis. uirtus di est. Perdā sapientiam sapientium. & prudentiam prudentiū. reprobabo. Ubi sapiens ubi scriba. ubi inquisitor huius saeculi. Nonne stultam fecit ds̄ sapientiā huius mundi. Nam quia in di sapientia non cognouit mundus per sapientiam dm̄. placuit dō per stultitiam praedicationis. saluos facere credentes. Qnm & iudaei signa petunt. & greci sapientiā quaerunt. Nos autem praedicamus xp̄m crucifixum iudaeis quidem scandalū. gentibus autem stultitiam. Ipsis autem uocatis iudaeis atque grecis. xp̄m di uirtutem & di sapientiam. Quia quod stultum est di sapientius ē hominibus. Et quod infirmū est di. fortius ē hominibus. Uidete enim uocationem urām frs̄ quia non multi sapientes secundū carnem. non multi potentes. non multi nobiles. Sed quae stulta sunt mundi elegit ds̄. ut confundat sapientes. Et infirma mundi elegit ds̄. ut confundat fortia. Et ignobilia mundi. & contemptibilia elegit ds̄. & ea quae non sunt ut ea quae sunt destrueret. ut non glorietur omnis caro in conspectu eius. Ex ipso autem

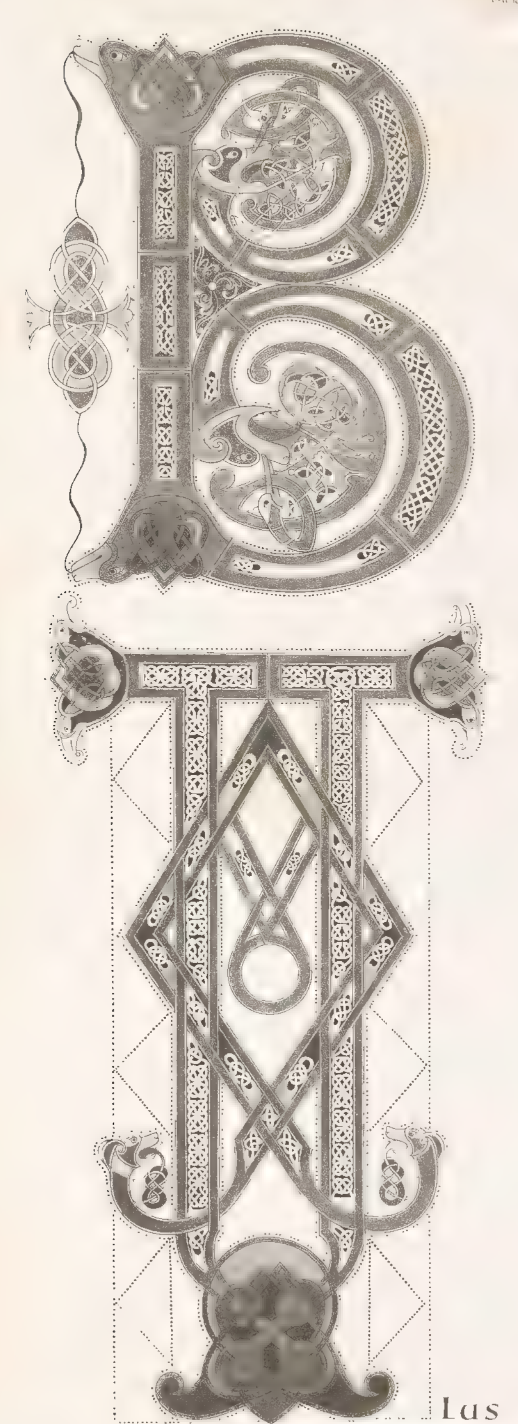
Tiré d'une Bible écrite pour le Roi Charles le Chauve.

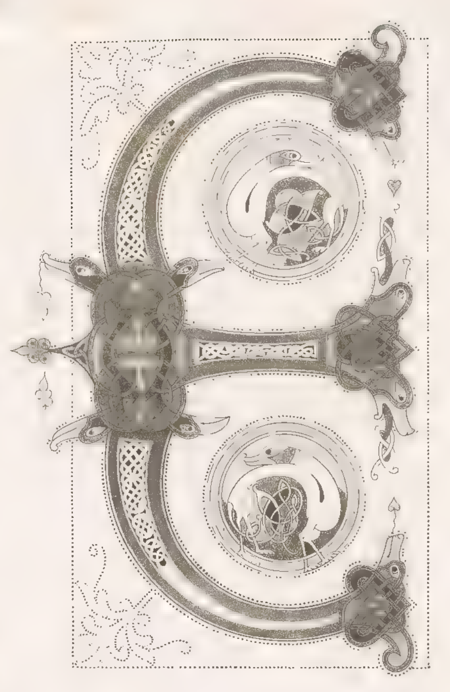
INCPT EPTLA ADROMNS

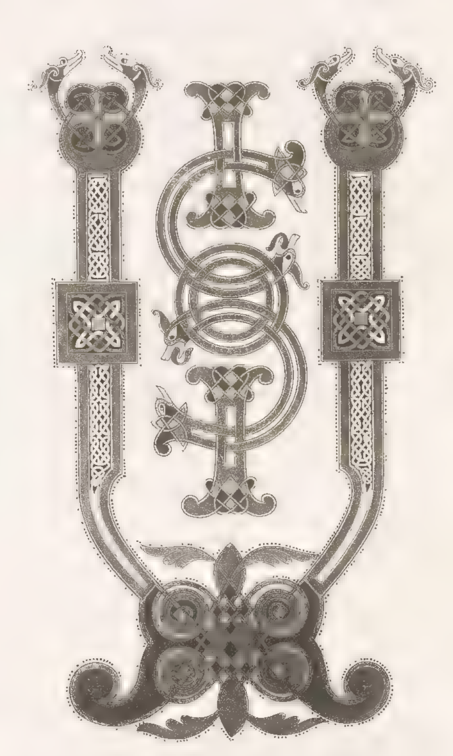

Trois fragments [illegible] de Saint Denis [illegible] 1797 [illegible]

[illegible] British Museum [illegible]

Lus

[illegible]

[illegible] bible écrite pour le Roi Charles le Chauve

[illegible] Bible de St Denis [illegible]

… pour le Roi Charles le Chauve

Bible de St Denis

Tiré d'un Livre des Évangiles ... du roi François I

Le Comte Auguste de Bastard ... 1842

TABLE DES PLANCHES.

I. PALÉOGRAPHIE COMPARÉE.

II. ÉCRITURES.

1° ÉCRITURES ROMAINES RENOUVELÉES, DITES *CAROLINES*.

2° ÉCRITURE NOUVELLE.

III. PEINTURES.

IV. LETTRES INITIALES ORNÉES.

V. SYMBOLIQUE.

VI. PLANCHES COMPLÉMENTAIRES.

(AUTRES MODÈLES D'ENCADREMENT DES PAGES.)

VII. ÉCRITURE ET PEINTURE FRANCO-SAXONNES, CONTEMPORAINES.

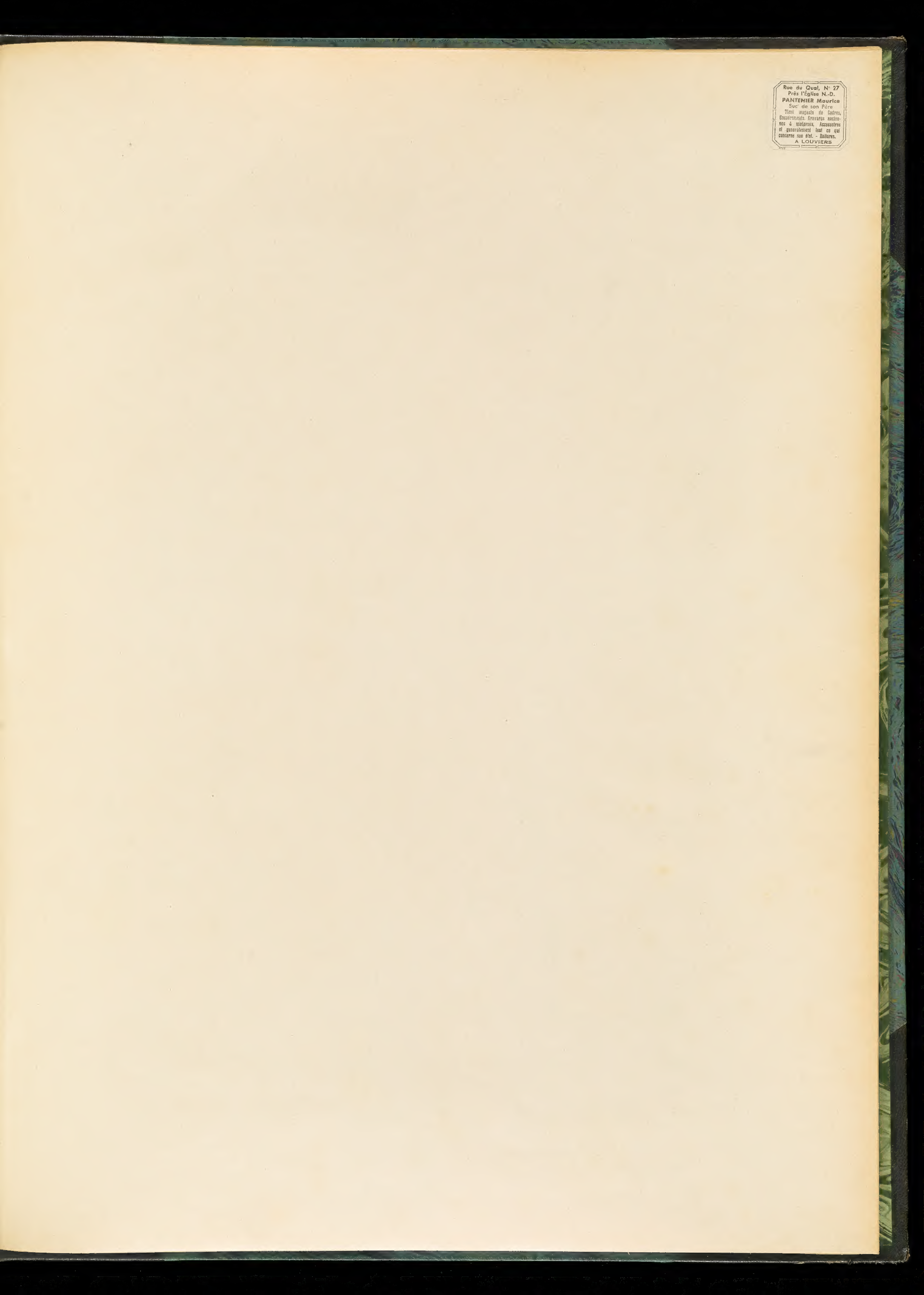
(TIRÉ, QUANT AUX PLANCHES XXVI À XXIX, D'UNE DEUXIÈME BIBLE, DITE *DE SAINT-DENIS*,
OFFERTE DE MÊME AU ROI CHARLES LE CHAUVE.)

Saint Damase, pape, et saint Jérôme

(Tiré d'une Bible du XIe au XIIe siècle, écrite à la collégiale de Saint-Martial de Limoges.

(Réduction aux trois cinquièmes.)

Rue du Quai, N° 27
Près l'Église N.-D.
PANTENIER Maurice
Suc' de son Père
Tient magasin de Cadres,
Encadrements. Gravures ancien-
nes & modernes. Accessoires
et généralement tout ce qui
concerne son état. - Reliures.
A LOUVIERS

